

VEŘEJNÁ SPRÁVA

Opakovací otázky k ústní zkoušce z obecné části zvláštní odborné způsobilosti

(upraveny dle právního stavu k 1. 1. 2024)

JUDr. Martin Kakrda

Opakovací otázky:

- jsou zaměřené na nezbytné minimum, které by měl úředník vykonávající zkoušku ZOZ znát
- naznačují doporučenou osnovu jednotlivých zkušebních otázek

Kartičky s otázkami rozstříhejte a pracujte s nimi jako u reálné zkoušky – tj. vytáhněte si kartičku, během cca 15 minut si připravte heslovitě odpovědi pokrývající celý rozsah otázky. Poté proveďte kontrolu správnosti pomocí studijních materiálů, které máte k dispozici.

1. Definujte pojem „veřejná správa“.
2. Vysvětlete rozdíl mezi vrchnostenskou a nevrchnostenskou veřejnou správou.
3. Popište dělbu státní moci.
4. Jaké postavení mají orgány veřejné správy v soustavě orgánů veřejné moci?
5. Jakým způsobem se veřejná správa podílí na výkonu moci zákonodárné?

1. Definujte pojmy státní správa a samospráva.
2. Stručně vysvětlete možné dělení státní správy.
3. Kdo vykonává státní správu?
4. Stručně vysvětlete možné dělení samosprávy.
5. Charakterizujte územní samosprávu. Kdo ji vykonává?

1. Charakterizujete subjekty a vykonavatele veřejné správy.
2. Uveďte příklady subjektů veřejné správy.
3. Uveďte příklady vykonavatelů veřejné správy.
4. Jaký význam má rozlišování subjektu a vykonavatele veřejné správy?
5. Kdo odpovídá za výkon přenesené působnosti územních samosprávných celků?

1. Obecně charakterizujte prameny práva.
2. Definujte pojem právní norma.
3. Definujte pojem právní předpis a popište jeho vlastnosti.
4. Charakterizujte prameny českého práva a jejich vzájemný vztah?
5. Charakterizujte primární a sekundární právo Evropské unie.
6. Jaký je rozdíl v účinnosti nařízení EU a směrnice EU?
7. Jaké postavení mají v našem právním řádu mezinárodní smlouvy?

1. Charakterizujte pojmy „informace“, „povinný subjekt“, „žadatel“ a uveďte náležitosti žádosti.
2. Jaké lhůty stanovuje zákon při vyřizování žádosti ?
3. Uveďte možné způsoby vyřízení žádosti.
4. Uveďte důvody pro neposkytnutí informace.
5. Vysvětlete základní principy úhrady za poskytnutí informace.
6. Charakterizujte možné opravné prostředky.

1. Definujte pojmy „úředník“, „vedoucí úředník“ a „vedoucí úřadu“ územního samosprávného celku.
2. Vysvětlete pojem „zaměstnanec“.
3. Vysvětlete pojem „správní činnost“.
4. Popište základní práva a povinnosti úředníků územního samosprávného celku.
5. Jaká jsou zákonná omezení úředníků?
6. Kdo a jakým způsobem prokazuje zvláštní odbornou způsobilost dle zákona č. 312/2002 Sb.?

1. Které právní předpisy upravují volby do zastupitelstev územních samosprávných celků?
2. Jaké jsou základní principy průběhu voleb?
3. Vysvětlete pojmy „aktivní“ a „pasivní“ volební právo.
4. Kdo může vykonávat tato práva?
5. Jaké jsou zákonné překážky výkonu těchto práv?
6. Za jakých podmínek se jedná o neslučitelné funkce?
7. Jak vzniká a zaniká mandát člena zastupitelstva?

1. Vysvětlete základní principy místního a krajského referenda.
2. O kterých záležitostech lze a o kterých nelze hlasovat v referendu?
3. Charakterizujete přípravný výbor a jeho oprávnění.
4. Kdo vyhlašuje referendum?
5. V jakém případě je konání místního referenda povinné?
6. Jaké jsou podmínky platného a závazného referenda?
7. Co je předmětem soudního přezkumu?

1. Vysvětlete pojem „územní samosprávný celek“. Kterými základními znaky ho můžeme charakterizovat?
2. Jaké druhy územních samosprávných celků znáte?
3. Co je zakotveno v Ústavě o územních samosprávných celcích?
4. Jaká jsou pravidla vzniku a zániku obce nebo kraje?
5. Vyjmenujte základní právní předpisy, které se vztahují k samostatné působnosti územních samosprávných celků.
6. Stručně tyto právní předpisy charakterizujte (co upravují, čeho se týkají).

1. Definujte pojmy „občan obce“, „občan kraje“ a „občan hlavního města Prahy“.
2. Definujte pojem „čestný občan“.
3. Jaká práva mají občané územních samosprávných celků?
Uveďte alespoň čtyři.
4. Kdo další může mít stejná nebo podobná oprávnění jako občan územního samosprávného celku?
5. Vysvětlete pojmy „území obce“, „území kraje“ a „území hlavního města Prahy“.
6. Stručně charakterizujte základní typy změn území obce, kraje a hlavního města Prahy.

1. Vysvětlete pojmy „samostatná“ a „přenesená“ působnost územních samosprávných celků“.
2. Jak se určí působnost ÚSC z textu právního předpisu?
3. Čím se řídí ÚSC při výkonu samostatné a čím při výkonu přenesené působnosti?
4. Uveďte příklady výkonu samostatné a přenesené působnosti ÚSC.
5. Jak dělíme obce podle rozsahu výkonu přenesené působnosti?
6. Které předpisy vymezují, které obce jsou obcemi s pověřeným obecním úřadem a které obcemi s rozšířenou působností?

1. Charakterizujte zastupitelstvo ÚSC.
2. Jaké jsou nejvýznamnější pravomoci zastupitelstva ÚSC?
3. Jaký je vztah zastupitelstva k vyhrazené a nevyhrazené pravomoci rady ÚSC?
4. Charakterizujte postavení člena zastupitelstva.
5. Jak se určuje počet členů zastupitelstva obce, kraje a hlavního města Prahy?
6. Jaká pravidla platí pro zasedání zastupitelstva ÚSC?
7. Jaké jsou podmínky pro povinné svolání zastupitelstva a pro případné rozpuštění zastupitelstva?
8. Jaká práva a povinnosti mají zastupitelé ÚSC?

1. Charakterizujte radu územního samosprávného celku.
2. Jaké je složení rady územního samosprávného celku?
3. V jakých případech se rada nevolí a kdo potom vykonává pravomoci rady?
4. Jaká pravidla platí pro schůze rady?
5. Jaké jsou základní pravomoci rady územního samosprávného celku?
6. Vysvětlete rozdíl mezi vyhrazenou a nevyhrazenou pravomocí rady.

1. Charakterizujte výbory a komise a uveďte, které jsou zřizovány povinně v obci, kraji a hl. městě Praze.
2. Uveďte specifika jednotlivých výborů a komisí.
3. Za jaké podmínky se může komise stát výkonným orgánem obce?
4. Charakterizujte zvláštních orgány ÚSC a uveďte příklady.
5. Jaké organizace mohou zakládat nebo zřizovat ÚSC?
6. Kdo rozhoduje o založení (vzniku) a kdo řeší běžný chod?
7. Stručně charakterizujte organizační složku a příspěvkovou organizaci.
8. Stručně charakterizujte dobrovolný svazek obcí a společenství obcí.

1. Charakterizujete „úřad“ obce, kraje, nebo hl. m. Prahy.
2. Jaké jsou pravomoci úřadu?
3. Kdo úřad tvoří a kdo stojí v jeho čele?
4. Charakterizujte vedoucího úřadu v jednotlivých ÚSC.
5. Jaké jsou podmínky jmenování a odvolání vedoucího úřadu?
6. Jaké jsou základní pravomoci a omezení vedoucího úřadu?
7. Ve kterých obcích se povinně zřizuje funkce tajemníka?
8. Charakterizujte funkci starosty (primátora, hejtmana).
9. Jaké má starosta postavení a pravomoci (včetně obcí, kde se nevolí rada obce)?

1. Jaké znáte druhy právních předpisů vydávaných ÚSC?
2. Které orgány je vydávají a v jaké působnosti?
3. Jaké jsou meze pro vydávání právních předpisů územních samosprávných celků (s čím nesmí být v rozporu)?
4. Uveďte příklady oblastí, které jednotlivé právní předpisy územních samosprávných celků mohou upravovat.
5. Vysvětlete pojmy „platnost“ a „účinnost“.
6. Jakým způsobem se právní předpisy ÚSC vyhlašují?
7. Kdy právní předpisy ÚSC nabývají účinnosti?

1. Charakterizujte základní principy dozoru a kontroly ÚSC.
2. Kdo je dozorující (kontrolující) orgán nad výkonem samostatné a přenesené působnosti ÚSC?
3. Co musí dodržovat ÚSC při výkonu samostatné a přenesené působnosti?
4. Popište proces dozoru vedoucí ke zjednání nápravy nedostatků v samostatné i přenesené působnosti.
5. Jaká jsou práva a povinnosti kontrolujících?
6. Co následuje po ukončení kontroly?

1. Jaké jsou základní principy hospodaření ÚSC?
2. Popište specifika ručení, dispozice s nemovitým majetkem a ceny u ÚSC.
3. Kdo může přezkoumat hospodaření ÚSC a kdo odpovídá za jeho objednání?
4. Jaké jsou náležitosti zprávy o výsledku přezkoumání a jaký je průběh jejího projednání?
5. Jaký je význam přijatých opatření k nápravě chyb a nedostatků?

1. Vysvětlete pojem „statutární město“.
2. Kde jsou všechna statutární města uvedena?
3. Čím se odlišují statutární měst od ostatních měst?
4. Co upravuje statut? Jakou má formu?
5. Objasněte postavení městských částí (městských obvodů) územně členěných statutárních měst (ve srovnání s postavením městských částí hlavního města Prahy).